

Posudek vedoucího práce

Kálová, Aneta. *Pozice seniorů ve vzdělávání – v souvislosti se změnami docility*.

Praha, 2012. 57 s., bez příloh.

Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení.

Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, PhD.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná bakalářská práce se zabývá vysoce aktuálním a v poslední době i velmi oblíbeným tématem. Zvláště v souvislosti s postupnými demografickými změnami ve společnosti a jim adekvátně věnovanou pozorností ze strany nadnárodních organizací i jednotlivých států vyvolává problematika aktivního stárnutí a vzdělávání seniorů až určitou hypertrofii studií, výzkumů a odborných i popularizačních textů. Tato skutečnost nabízí na jednu stranu dostatek studijního materiálu k dalšímu zpracování, na straně druhé nastoluje nebezpečí duplicity a opakování již napsaného. Autorka se výše uvedenému problému snažila (byť pouze částečně úspěšně) vyhnout konkretizací tématu na oblast docility seniorů. Toto téma je pak vhodně zasazeno do širšího socioekonomického kontextu.

Práce je rozdělena do čtyř samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Celý text je logicky koncipován a přehledně členěn. Vybrané téma je – jak již bylo uvedeno – aktuální a v souladu s celkovým oborovým zaměřením katedry.

2. Odborná úroveň

Zpracování textu vykazuje odpovídající odbornou úroveň. Autorce se daří zasadit téma vzdělávání seniorů do širších sociálních, politických a ekonomických souvislostí a zároveň kriticky poukazovat na vybrané problematické aspekty, jakými jsou např. nebezpečí ageismu či diskriminace na základě věku. Vzhledem k deklarovanému cíli a omezenému rozsahu je nicméně samozřejmé, že jsou některé problémy spíše načrtnuty bez snahy o hlubší analýzu (např. age management, věkový mainstreaming apod.), což ovšem celkové vyznění textu nijak nesnižuje.

Gros práce představují kapitoly 2 a 3, které jsou věnovány změnám docility a možnostem učení seniorů. Zvláštní zmínku si zaslouží závěrečná kapitola, která na ilustrativním příkladu Univerzity třetího věku vhodně doplňuje předchozí výklad. Sympatická je (v jiných případech bohužel ne tak častá) snaha autorky nespokojit se s deklarativním charakterem textu, ale podepřít většinu předkládaných tvrzení konkrétními příklady v podobě konkrétních příkladů a aktuálních studií či výzkumů. Platí to především u závěrečné kapitoly, která koncentruje celou řadu zajímavých statistik.

Celkové vyznění textu je nicméně poněkud determinováno drobnými formulačními neobratnostmi (hlavně v Úvodu) a především pak některými prohřešky proti požadavkům na formální úpravu odborného textu. Tak např. v Obsahu absentuje Soupis bibliografických citací, který navíc není označen jako samostatná kapitola. Číslování stran začíná až Obsahem, nikoliv titulní stranou, jak je požadováno. U internetových zdrojů má být citováno standardním způsobem, tj. s uvedením autora; odkazuje se vždy na skutečně použitý pramen, z čehož vyplývá, že v citacích by se nemělo objevovat „in“ apod. Problematické je i tvrzení na s. 20, že změny mozku se projeví jako změny v psychických schopnostech, neboť mozková aktivita není v žádném případě spojena pouze s psychickou výkonností jedince. Celou řadu nedostatků pak vykazuje již zmíněný Soupis. U názvu nakladatelství se neuvádějí obchodní údaje (s.r.o., a.s. apod.), za letopočet vydání se píše tečka, u zdroje EUROSTAT je nejednotná velikost písma.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje vysoce nadprůměrný počet 67 pramenů, z čehož je 10 cizojazyčných (převážně se jedná o elektronické zdroje). Jedná se o bohatý a skutečně reprezentativní výběr dostupné literatury, která pokrývá všechny zásadní oblasti zvoleného tématu. Autorka pak v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné odkazy.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována zodpovědně a nevykazuje žádná závažnější pochybení.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná bakalářská práce vykazuje odpovídající stylistikou i gramatickou úroveň a použitý jazyk lze označit za čtivý a srozumitelný. Poukázat lze pouze na občasné formulační neobratnosti, především v Úvodu a Závěru.

6. Podněty k rozpravě

Jak autorka ve své práci připomíná, letošní rok byl Evropskou komisí vyhlášen Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Mohla by uvést nějaké příklady konkrétních aktivity spojených s touto iniciativou, příp. se zamyslet nad jejich dopadem a efektivitou?

7. Závěrečné hodnocení práce

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice solidně orientuje a text vykazuje odpovídající odbornou i stylistickou úroveň. Problém představují především některá pochybení formálního charakteru. K práci jako celku nicméně nemám z formálního ani odborného pohledu žádné další připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh známky: velmi dobře

V Praze dne 29. srpna 2012

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.